

Aan het College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 02-04-2017

Betreft: Voortdurende problemen vervuiling door mest in Limburg (en Brabant).

Geacht college,

Het Planbureau voor de Leefomgeving stelt in een evaluatierapport van het Nederlandse meststoffenbeleid (30-03-2017) dat vooral de Zuidelijke Zandgronden (Brabant en Limburg) nog steeds een groot mestprobleem heeft met ernstige milieugevolgen. Samenvattende conclusies: Het meststoffenbeleid heeft effect maar lost mestprobleem niet op. Het nitraatdoel is landelijk gezien bijna gehaald maar overschrijding in het zuidelijk zandgebied (Oost Brabant en het noordelijk deel van Limburg) blijft hardnekkig en de huidige invulling Meststoffenwet vermindert eutrofiëring daar nauwelijks. Huidige beleidsaanpak biedt weinig perspectief meer voor de oplossing van het mestprobleem en loopt tegen zijn grenzen aan. Naast lucht- en bodemvervuiling is vervuiling van grond- en oppervlaktewater een ernstig probleem, vooral de fosfaatvervuiling. Regionaal maatwerk biedt meer perspectief en is nodig om de nutriëntendoelen van de KRW te halen. Begrenzing omvang veehouderij blijft daarbij nodig.

Een ander probleem is mestfraude dat een mogelijke verklaring is voor een deel van de overschrijding van het nitraatdoel. De schade die deze fraude tot gevolg heeft is groot, controle en handhaving voldoen niet. Mogelijk wordt 30-40 procent van de mest niet volgens de mestregelgeving afgezet. De stikstof-fosfaatverhoudingen in getransporteerde dierlijke mest is volgens de mestbonnen (VDM's) aanzienlijk lager dan in aangewende mest volgens gehalten zoals gebruikt in het bemestingsadvies. Dit suggereert dat er op papier meer fosfaat is afgevoerd dan in de praktijk.

Zonder afdoende maatregelen zullen verschillende milieudoelen niet gehaald worden waarbij vooral de doelen voor de waterkwaliteit een grote zorg zijn.

Volgens de SP fractie zijn nieuwe maatregelen noodzakelijk om aan de milieudoelstellingen te voldoen en de provincie heeft hier een belangrijke taak.

Voorgaande feiten leiden tot de volgende vragen:

1. Bent u op de hoogte van het voornoemde rapport en de conclusies die vermeld worden?
2. De meststoffenwet en het meststoffenbeleid leidt niet tot de gewenste doelen, zeker in Limburg. Het planbureau pleit voor regionaal maatwerk. Welke maatregelen bent u van plan te nemen om de negatieve effecten in Limburg te verbeteren?
3. Vooral de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater staan onder druk en daarmee uiteraard ook het drinkwater. Dit vraagt om nader onderzoek naar causale verbanden.

Wat zijn precies de oorzaken van en gevolgen voor oppervlaktewater en grondwater en wat gaat u vervolgens doen om nitraat- en fosfaatuitspoeling te voorkomen?

4. Goede resultaten zijn pas mogelijk indien alle partners in de keten bereid zijn zich optimaal in te zetten.

Welke afspraken zijn er met ketenpartners over de verbetering van de bodemkwaliteit waarbij vooral ook gelet op de relatie tot oppervlaktewater en grondwater?

5. Indien één partner in de keten afspraken niet na komt zal zullen doelen niet bereikt worden en hiervoor is toezicht en handhaving nodig.

Wie neemt in dit geval de verantwoordelijkheid voor VTH op zich en hoe ziet de uitvoering hiervan uit?

6. Illegaal wordt er naar schatting meer dan 30% te veel aan mest op het Limburgs Land uitgereden. Het brengt duurzame agrarische bedrijven in een nadelige positie. Daarbij is dit uiteraard schadelijk voor natuur en milieu. Uiteraard heeft dit ook invloed op de gezondheid en leefomgeving van de Limburgse bevolking.

Hoe beoordeelt u illegaal uitrijden van mest?

7. Agrariërs hebben bij bepaalde activiteiten een vergunning nodig. Op de uitvoering van deze vergunning dient een waterdicht systeem van toezicht te zijn. Indien de vergunning niet correct nageleefd wordt dan dient er gehandhaafd te worden.

Wat gaat u doen om een waterdicht toezichtstelsel op de uitvoering van de vergunning m.b.t. uitrijden van de hoeveelheid mest op ons aller Limburgs land op te zetten en kunt u aangeven welke handhavingsmaatregelen u van plan bent te nemen?

8. Volgens diverse onderzoeken heeft Nederland te veel dieren op haar land, passend bij de hoeveelheid land, de dichtheid van de bevolking en afspraken binnen de Europese Unie. Bent u bereid om spoedig, gezamenlijk met de landelijke overheid en andere provincies, te onderzoeken op welke wijze er een ecologisch evenwicht geschapen kan worden in de landbouw dat recht doet aan een duurzame landbouw en een draagbare belasting voor de natuur en het milieu?

9. Natuurlijk is inzetten op duurzame landbouw de meest effectieve methode en het is nu juist het goede ogenblik om dit te doen

Welke stimulerende maatregelen gaat u nemen om duurzame biologische landbouw in Limburg substantieel te vergroten?

10. Op welke wijze bent u van plan om Provinciale Staten bij dit groot probleem te betrekken?

Graag beantwoording binnen de daarvoor gestelde termijn.

Namens de SP Statenfractie,

Vriendelijke groet, Peter Visser.